

PE St Jozef

Hamont-Achel

Pastoraal plan

[juni 2024]

Ten geleide

Het sjabloon pastoraal plan is ontwikkeld ter ondersteuning voor de teams van de pastorale eenheden en federatieteams die zoekende zijn over hoe ze een dergelijk plan kunnen schrijven. Het is dus geenszins een verplichting om dit sjabloon te gebruiken.

Het pastoraal plan kan als basis dienen voor het kerkenbeleidsplan. Tegelijk kan het ook veel meer zijn dan een basis. Het pastoraal plan biedt namelijk een kans om uit te werken hoe wij de komende jaren lokaal kerk willen zijn en waar onze aandacht naar uitgaat. Het is een soort visieontwikkeling of mission statement.

Alles wat in het sjabloon beschreven staat, dient louter ter suggestie. Uiteraard kunnen niet alle punten behandeld worden. Of misschien zijn er lokaal wel punten die niet in het sjabloon vervat zitten. Net deze onderscheiding van waar onze aandacht de komende jaren naar uitgaat (en waarnaar niet) is een belangrijk onderdeel van de visieontwikkeling.

Indien er lokaal een informatiebundel over de huidige toestand van het pastoraal werk beschikbaar is, kan deze als bijlage worden toegevoegd aan het pastoraal plan. Immers, een gedetailleerde situatieschets in combinatie met een bondig plan voor de toekomst biedt zowel nuttige informatie voor onszelf als pastores alsook voor het kerkenbeleidsplan.

1. Missie

Als team van Pastorale Eenheid St.-Jozef Hamont-Achel hebben wij een visie over de manier waarop wij de pastoraal willen organiseren. Daartoe schuiven wij zowel een horizon als enkele concrete initiatieven naar voren, die wij de komende jaren willen verwezenlijken. Het gaat dan in de eerste plaats over hoe wij de komende jaren Kerk willen zijn, met voldoende aandacht voor de nieuwe wegen die wij willen gaan alsook het benoemen van die zaken waar onze voornaamste aandacht naar zal uitgaan. Daarbij vertrekken wij vanuit 4 principes:

1. Het verder uitbouwen van een gezamenlijk pastoraal voor Pastorale Eenheid St.-Jozef Hamont-Achel
2. Vorming en begeleiding van de jonge, zoekende generaties van vandaag
3. De plaatselijke geloofskernen ondersteunen en aanmoedigen
4. Een realistische planning van de inzet van vrijwilligers en materiaal

Eerst schetsen wij onze algemene missie en de meer algemene keuzes die wij daarin maken. Vervolgens omschrijven wij ons pastoraal beleid. Hierna volgen de meer specifieke keuzes omtrent de drie pijlers: liturgie & gebed, catechese & verkondiging, diaconie & solidariteit. Wij besluiten met de materiële ondersteuning van de pastoraal.

Onze algemene missie, gebaseerd op de vier principes, is als volgt:

Vertrekkend van de visietekst, die werd geschreven als basis voor het doorgroeien van federatie naar Pastorale Eenheid dd 2014 brachten we enkele andere accenten binnen, die voor ons als TPE (gestart vlak voor corona) onze visie sterker doen klinken tegen de achtergrond van het decennium na corona.

Visietekst - Pastorale Eenheid St.-Jozef Hamont-Achel.

Als gelovigen zijn wij zoekende mensen en willen wij proberen om altijd en overal, met alle middelen die ons ter beschikking staan, de Blijde Boodschap uit te dragen. Wij willen Gods woord bij de mensen brengen, niet alleen door het te spreken, maar ook door ernaar te leven. Door ons te blijven verdiepen in de Schrift willen we zelf ook meer christen worden. Ons geloof is immers een levenslange zoektocht, uitdaging, opdracht maar ook een kracht- en inspiratiebron om uit/naar te leven.

We beseffen zeer goed dat het vandaag in onze westerse maatschappij, die hongert naar bezit en macht, niet zo vanzelfsprekend is om mensen te overtuigen van de diepere waarden van het evangelie zoals:

belangeloze inzet, warme aandacht voor de medemens,
onvoorwaardelijk vertrouwen, vreugde en dankbaarheid om alles wat we zomaar krijgen... Toch streven we ernaar dat iedereen zich welkom en gewaardeerd weet, waar hij/zij ook staat in zijn/haar zoektocht.

Daarom is het goed dat wij vanuit die verbondenheid ons ook verbonden mogen weten met alle leden van de Kerk, die overal in de wereld hetzelfde proberen te verwezenlijken als wij.

Door gebed en door het samen vieren van de eucharistie, in uitwisseling en gesprek, en in andere vormen van stil worden en geloofsbeleving zullen we Jezus als de Christus en onze Verlosser levend houden in ons midden.

Wij vertrouwen erop dat we met de kracht van de heilige Geest niet zullen vastlopen, maar de weg zullen vinden om - net zoals de eerste leerlingen - helemaal doordrongen, te getuigen van Gods liefde voor ons allen.

In het besef dat wij als christenen begenadigde mensen zijn, willen wij ons volledig inzetten om onze vreugde, om die genade te delen met iedereen uit onze gemeenschap.

We willen ons geloof niet verborgen houden, maar als een stad op de berg laten zijn en als licht in het donker voor wie ook zoekend is. De parel die we door Gods liefde gevonden hebben, is niet van ons alleen.

2. Pastoraal beleid

In de Pastorale Eenheid St.-Jozef Hamont-Achel maken wij enkele keuzes in verband met het pastorale beleid.

1. Pastoresteam

Raf en Roel komen op regelmatige tijdstippen samen voor overleg en om elkaars zorgen te delen tijdens een broodmaaltijd. Ook op minder formele momenten is er goed overleg.

2. Team van de pastorale eenheid

In 2020 is de federatie Hamont-Achel omgevormd tot een pastorale eenheid. 'Pastorale eenheid Sint-Jozef Hamont-Achel.' Tijdens de oprichting van de pastorale eenheid is ook het team van de pastorale eenheid bekrachtigd namens onze bisschop. Het team van de PE draagt de herderlijke zorg over de pastoraal. Volgende leden maken deel uit van het team: Anita Ramaekers, Marijke Slenders, Broeder Theo Dielkens, Irène Maesen, Raf Lust (parochie-assistent) en Roel Alders (pastoor-moderator). Het zou een meerwaarde zijn dat elke parochie (opnieuw) vertegenwoordigd is.

Als Team van de Pastorale Eenheid willen we werken aan volgende aandachtspunten

- Met elkaar samenwerken over de grenzen van de verschillende geloofsgemeenschappen die deel uitmaken van onze pastorale eenheid. Hierbij de krachten bundelen en mensen helpen groeien in het idee dat we één geloofsgemeenschap zijn in Hamont-Achel. Alle gelovigen, van praktiserend tot 'af en toe deel uitmakend van onze geloofsgemeenschap', mogen zich bij ons thuis voelen en mogen zich verbonden weten met elkaar over de grenzen van de geloofskernen heen.
- Als team van de PE komen we maandelijks samen om te overleggen en hebben we één denkdag per jaar. Doorheen het overleg willen we concreet zorg dragen voor de pastoraal binnen de geloofskernen van onze PE. Hierbij heeft ieder zijn talent en zijn taak. De vrijgestelden (Raf en Roel) dragen extra zorg dat het inhoudelijke van de pastoraal bewaard blijft en aangescherpt wordt. Als vrijgestelden zijn ze soms de trekker, soms de duwer.
- Als team van de pastorale eenheid willen we het overleg per catechesevorm maximaal stimuleren om op de eerste plaats elkaar beter te leren kennen en elkaar te waarderen in hetgeen we elk afzonderlijk doen. We willen hierbij de krachten samen leren bundelen om te voorkomen dat niet in elke geloofsgemeenschap steeds alles kan worden aangeboden. We werken nu al volop samen rond het vormsel en met de eerste communie zijn we concrete stappen aan het zetten om steeds meer samen te werken over de grenzen heen.
- Als coördinatoren voor catechese vermelden we Theo Dielkens en Irène Maesen, voor diakonie Marijke Slenders en Anita Ramaekers, voor liturgie Raf & Roel, voor het materiële pastoor Roel en als boekhouder Theo Dielkens.

3. Parochieteams:

In Hamont en Hamont-Lo hebben we een plaatselijk parochieteam dat regelmatig samenkomt om de praktische zaken af te spreken in hun eigen parochie.

In Achel-Statie zijn er 5 dragende mensen die voor of na de mis praktische afspraken maken.

In Achel-Dorp behartigt Raf Lust vooral de praktische zaken, in samenspraak met diaken, koster, organist, vertegenwoordigers kerkfabriek en werkgroepen. Zowel in Achel-Dorp als

in Achel-Statie is er geen plaatselijk parochieteam als dusdanig. Pastores en TPE blijven er in voorzien het contact met deze kernen optimaal te onderhouden.

3. Liturgie & gebed

In St.- Jozef Hamont-Achel maken wij enkele keuzes in verband met liturgie & gebed.

Voor de zondagsvieringen maken wij de volgende keuzes:

- *We voorzien op termijn één viering op zaterdag in Achel-Dorp om 18 u en één viering op zondag in Hamont-Centrum om 10u. We kiezen ervoor om het aantal kerken te herleiden tot twee en niet in een soort beurtrol toch alle vier de kerken te bedienen. Dat schept verwarring.*
- *Tegen de achtergrond van bijzondere vieringen zal zo nodig een variatie gemaakt worden: Naar aanleiding van hoogdagen, communies of, processie,.. kan in Hamont een zaterdagavondmis gevierd worden of in Achel een zondagsmis)*
- *Uitzondering voor twee vieringen per weekend kan de overgangperiode zijn, die duidelijk wordt omschreven. nl. voor Achel-Statie en voor Hamont-Lo tot 1 januari 2026.*

Dat de voorganger zich moet haasten om van de ene viering naar de andere te vliegen, moet te allen tijde vermeden worden, ook zolang we op ritme zitten van 4 vieringen in weekend.

Voor de weekdagvieringen maken wij de volgende keuzes:

Ochtendviering op woensdag, donderdag, vrijdag om 8u30 in Hamont-Centrum,
op dinsdag om 8u30 in Achel-Dorp.

Onder voorbehoud: Om tegemoet te komen aan de vraag naar een avondviering **in de week**, vonden we de Salvatorianen bereid om hun (dagelijkse) viering van 18u open te stellen.

In de regel kiezen we in de weekends voor Eucharistie als bron en hoogtepunt van het geloofsleven, maar in nood zullen woorddiensten met communie voorzien worden.

Vanuit het idee: Inleefvieringen zijn eerste kennismaking met de geloofsgemeenschap en hoeven niet per se in Eucharistie verrat te worden, zelfs niet als het een gezinsviering is. We willen op zoek gaan om ook in andere vormen biddend samen te komen en zo mensen te laten ingroeien in de liturgie van de Eucharistie. We denken aan momenten als voorbereiding op 1^e communie en vormsel, andere gezinsvieringen..., De omstandigheden zullen ons wel andere momenten op het spoor laten komen.

Het rouwproces en de nazorg van de geloofsplekken waar een kerk onttrokken zal worden aan de eredienst willen we intens begeleiden via pastorale en creatieve wegen.

We hebben nood aan plekken en middelen om aangenaam bij elkaar te zijn. Binnen de kerken kunnen dat verplaatsbare schermen zijn, herinrichting ifv kinderen, ifv ontmoeting enz...

Bij de vieringen voor doelgroepen maken wij de volgende keuzes:

Schoolvieringen vinden plaats na contact met de pastores en worden in Hamont doorgaans door Roel voorgegaan, in Achel door Raf. Om tegemoet te komen aan de school van Statie, die voornamelijk uit kleuters bestaat, gebeurde het al dat een viering in de school plaatsvond. Omwille van de grote betrokkenheid tussen vooral lagere school en parochie in Hamont-Lo, zal een oplossing voor schoolvieringen bij sluiting van kerk Hamont-Lo onderzocht worden, in samenspraak met de directies van lagere school en Salvator, pastoraal betrokken leerkrachten, parochieteam en Salvatorianen.

Nav Kristus Koning zullen de plaatselijke chiro-afdelingen blijven uitgenodigd worden voor een aangepaste viering en bevestiging van hun engagement.

De traditie waarin plaatselijke muziekverenigingen de liturgie opluisteren (KF Kempenbloei Achel op KK, jeugdfanfare week voor Karnaval, KF De Eendracht Hamont-Lo 1^e zondag advent, ...) kan zeker voortgezet worden. Gezien de reeds genoemde herschikkingen zal in overleg gezocht worden naar oplossingen.

In de WZC zijn het op dit moment emeriti die meestal voorgaan in een Eucharistie (Beverdijk in de regel 1^e en 3^e zaterdag/ StJB dagelijks) en zijn er op regelmatige tijdstippen gezamenlijke ziekenzalvingen. Indien hier zich wijzigingen voordoen, zal op basis van de vraag de nood gelenigd worden.

Allerheiligenwakes blijven in de namiddag van 1 nov om 14u30 in de aula van het boskerkhof en om 15u00 in de kerk van Achel-Dorp.

In Achel worden aansluitend de families ontvangen van wie het voorbije jaar iemand overleed. (Waar mogelijk -en zolang als mogelijk- worden ook andere vaste afspraken uit het verleden bestendigd: 2 nov ochtendmis in Hamont-Lo met koffietafel en avondmis in Hamont-Centrum met vernoemde koffietafel.) Als Allerzielen op zondag valt, geldt het uurschema van de zondagsliturgie.

Bij het vieren van de sacramenten maken wij de volgende keuzes:

Doopsels vinden plaats in Hamont-Centrum op de derde zondag en in Achel-Dorp op de eerste zondag, zolang we kunnen rekenen op de hulp van een diaken. In de toekomst zullen de doopsels best plaatsvinden voor de zaterdagavondviering of na de zondagsviering van het eerste weekend.

Eerste Communievieringen vinden plaats op de 5^e paas**zondag** in Hamont en op de 7^e paas**zondag** in Achel om 10u. In de andere kerk wordt dan de avondmis gevierd om 18u00.

Het vormsel vindt plaats op de 4^e paas**zondag** in Hamont om 9u of 11u, op aangeven van het bisdom.)

Huwelijken en begrafenissen vinden plaats in beide kerken. Huwelijken in de namiddag en begrafenissen om 10u30. In de regel zijn dat woorddiensten. Op aanvraag van de betrokkenen kan de dienst gebeuren in de context van een Eucharistieviering.

Voorgangers in de uitvaart zijn de pastores en de gemandateerde uitvaartleiders. We gaan op zoek naar nieuwe krachten.

Voor de bedevaarten maken wij de volgende keuzes:

We sluiten aan bij dekenale of diocesane initiatieven.

Voor de processies maken wij de volgende keuzes:

De Antoniusprocessie In Achel is al een combinatie met de sacramentsprocessie. De processiemis is om 9u30. Het sacrament wordt meegedragen. Aan het rustaltaar is er de zegen, na een symbolisch moment rond de vuurkar, die op het einde van de processiemis wordt aangestoken met vuur van de paaskaars. Die zondag is er geen eucharistie in Hamont. (Zie uitzonderingsregel)

De meimaand wordt ingezet aan de kapel van de Hees (in samenwerking met buurt) en aan de kapel van de Bremstraat (ism Femma Achel-Statie).

De meimaand wordt afgesloten aan de kapel van de Witteberg.

Op de eerste vrijdag van april, op Petrus en Paulus, op feest van H. Hart, op de 1^e vrijdag van augustus en oktober is er een avondviering in H.Hartkapel van de Achterhoek. In oktober is er een avondviering aan de Theresiakapel van de Toomstraat.

Om tegemoet te komen aan de vraag naar avondvieringen zullen er op al deze dagen waarop er op de Hees, aan de Witteberg, in de Bremstraat, de Acherhoek en de Toomstraat gevierd wordt **geen** ochtendvieringen zijn.

Het troostmoment dat ontstond rond de verjaardag van de 1^e lockdown en in een samenwerking tussen Femma afdelingen Achel en Hamont-Lo en Rouwenden Nabij wordt georganiseerd, afwisselend op een andere troostplek, wordt voortgezet.

4. Catechese & verkondiging

In PE St.-Jozef Hamont-Achel maken wij enkele keuzes in verband met catechese & verkondiging.

Voor de sacramentenpastoraal maken wij de volgende keuzes:

Kiezen voor een sacrament is geen vanzelfsprekendheid in deze tijd. Dàt de keuze gemaakt wordt, wordt erg geapprecieerd. Eerder dan een service te bieden, willen we de openheid benutten om in te gaan op (soms onuitgesproken) vragen.

Het doopsel is soms de gemakkelijkste toegangspoort tot een pastoraal gesprek. Het initiatief is tot nog toe plaatselijk erg verschillend. Individueel contact met de ouders is de grootse gemene deler. Afstemming op elkaar is het opzet, maar er is nog een weg te gaan. Canonieke aspecten mogen niet over het hoofd gezien worden. (Peter en meter moeten gedoopt zijn.)

De 1^e Communie kan zo lang als mogelijk in eigen parochie plaatsvinden, m.u.v. de Statie. Daar gebeurt de 1e communie al samen met Achel-Dorp. De plaatselijke werkgroepen worden ondersteund en uitgedaagd om steeds meer samen te werken. Betrokkenheid van en interactie met de ouders -op welke manier dan ook- is een meerwaarde in het voorbereidingsproces. In één gemeenschappelijke ouderavond wordt de opstart gemaakt. De ouderwerking is een toegangspoort naar volwassenencatechese.

De Vormselwerking is al het verst gevorderd in het samenwerken als P.E. Ook de ouders worden uitgenodigd op (een aantal) initiatieven. Waar en wanneer mogelijk, wordt dit nog uitgebreid.

Huwelijksvoorbereiding gebeurt op dekenaal vlak, waar Raf betrokken is. Plaatselijk is het invullen van het huwelijksformulier incl. ondertrouw de aanleiding voor een pastoraal gesprek met Roel.

Voor de volwassencatechese maken wij de volgende keuzes:

Volwassenencatechese willen we écht uitbouwen, al is de weg en de methode nog niet concreet. Alpha? Opnieuw beginnen?

Catechumenaat was al eerder de aanleiding om gelovigen uit de plaatselijke gemeenschap te engageren. Zoals de situatie zich voordoet, willen we die lijn verderzetten.

Specifiek willen wij aandacht hebben voor jongeren. Dat doen wij als volgt:

Contact met Chiro via pastores, die ook op kamp voorgaan in een viering.

Contact met scouts via Broeder Theo.

Contact met KLJ via Ber Van de Schans.

Zij treffen elkaar op de Dag van de Jeugdbeweging bij het ontbijt, georganiseerd door 'Salvator'.

Het bezoek aan scholen:

Pastores onderhouden de contacten, elk in eigen deelgemeente.

Vorming:

De vorming die wordt aangeboden door bisdom en andere wordt breed gecommuniceerd en specifiek aan de betrokkenen. Een innovatiecoach via Space for Grace wordt aangevraagd. De pastores en leden van de P.E. blijven zich persoonlijk verdiepen.

5. Diaconie & solidariteit

In PE St.-Jozef Hamont-Achel maken wij enkele keuzes in verband met diaconie & solidariteit.

Wij willen de mensen nabij zijn en maken daarom de volgende keuzes:

St.-Vincentius werd opgestart vanuit de federatie. Ondersteuning voor huisvesting vanuit de stad wordt erg geapprecieerd. Waar nodig wordt extra steun aangeboden vanuit de P.E.

Rouwenden Nabij heeft een goede werking, met rouwkaartje via de koster tijdens uitvaart of avondwake en met rouwbezoek binnen zes weken na een kerkelijke uitvaart. Wanneer voldoende bekend (of betrokken in de gemeenschap) wordt ook bij andere overlijdens een troostkaartje bezorgd. Bakje troost wordt georganiseerd rond Allerheiligen. Aanvraag om ook op andere momenten troostend nabij te zijn op het kerkhof, is lopend.

Broederlijk Delen en Welzijnszorg worden op dit moment ondersteund via collecte en aandacht in de liturgie. We promoten hen als goed doel bij uitstek bij een solidariteitsactie of vrijwillige gift.

Samana Achel en Hamont zijn zieken en ouderen nabij via huisbezoek en verschillende activiteiten, zij het met eigen invulling en eigen accenten. We ondersteunen waar nodig.

Missiecomités zijn zeer actief in beide deelgemeentes. De opbrengst van hun acties gaat naar verschillende initiatieven ten voordele van zowel derde als vierde wereld.

Een grote die tot nog toe amper werd beantwoord is aandacht voor **anderstaligen**. Door hen op te sporen willen we hun nood in kaart brengen. Vertalingen van nieuwsbrief, artikels uit K&I e.a. aanbieden via Google Translate en 'gerichte verwijzing' zijn de eerste stap. Naar eigen mogelijkheden en beperkingen willen we ook andere vragen beantwoorden.

Ook op vlak van interreligieuze dialoog zijn er nog veel mogelijkheden te benutten. Contacten met geloofsbroeders kunnen gelegd door hen wensen te sturen bij feestdagen, ... We staan open om een gemeenschappelijke geloofsactiviteit te organiseren en willen samen met hun als gis aanwezigheid in de gemeenschap van Hamont-Achel.

6. Materiële ondersteuning van de pastoraal

In [PE St.-Jozef Hamont-Achel] maken wij enkele keuzes in verband met de materiële ondersteuning van de pastoraal.

Wat betreft de **organisatie van ons secretariaat**.

Op dit moment is er een secretariaat in Hamont-Lo en Hamont-Centrum. Misintenties kunnen via dat persoonlijk contact aangevraagd worden, maar via blaadjes in alle kerken, verwijzingen in K&L en het contactformulier op de website voorzagen we al bredere mogelijkheden om contact op te nemen. Pastores, kosters en andere betrokkenen nemen de facto hun rol op als aanspreekpunt.

Een gemeenschappelijk secretariaat zou persoonlijk contact moeten blijven waarborgen, maar zou ook een bijdrage kunnen leveren om een achterstand weg te werken (vormsels en overlijdens) en in de toekomst alles up to date te houden.

Wat betreft **de communicatie**:

We gebruiken de eigen opmaak voor de editie van **Kerk en leven**. We verspreiden een vragenlijstje (naar het voorbeeld van de 7 bijbelse vragen) naar gelovigen en bekenden om meer eigen content te hebben. Op dekenaal vlak worden artikels, foto's en info uitgewisseld.

We investeren maandelijks in een account voor **nieuwsbrief**sjabloon en proberen maandelijks minstens één nieuwsbrief te verspreiden, in sterke tijden wekelijks. De GDPR- regels worden gevolgd.

Een **website** is ingebed als microsite binnen Kerknet. Een contactformulier geeft mogelijkheden om misintenties aan te vragen, sacramenten aan te vragen en heeft alles in huis om registers 1e communie en vormsel up to date te houden.

Met **Onder de torens van Hamont en Achel** zijn we aanwezig op facebook.

We zijn **vragende partij** voor verplaatsbare schermen, minstens één voor Achel en minstens één voor Hamont om in te zetten tijdens de liturgie, in functie van samen bidden en zingen, maar ook bijvoorbeeld bij uitvaarten beeldmateriaal te gebruiken. Idem voor draadloos internet in de kerken. Het behoort tot de hedendaagse nutsvoorziening van elk openbaar gebouw.

De **parochiale vzw's** hebben hun infrastructuur op het Lo, aan de Statie en op de Burg. Ze bieden accommodatie voor gemeenschapsopbouw. Mogelijk wordt hun rol als thuisbasis voor een geloofskern nog groter in functie van bijvoorbeeld catechese, als kerken aan de eredienst worden onttrokken. Achel-Centrum stond de accommodatie van het Michielshof af aan de stad. Het gebruik van lokalen tegen gunstige voorwaarden en een lokaal in de Joy als ad hoc secretariaat zijn als *gentlemens agreement* onwrikbaar.

7. Informatiebundel (als bijlage)